

Perheiden ja kotoutumisen tuki

Monikulttuurinen osaamiskeskus edistää maahan muuttaneiden perheiden, naisten, lasten ja nuorten kotoutumista, hyvinvointia ja yhteiskunnallista osallisuutta. Vahvistamme maahanmuuttajia kohtaavien ammattilaisten ja vapaaehtoisten monikulttuurista osaamista. Tuemme maahanmuuttajien omaehtoista selviytymistä ja työelämävalmiuksia sekä vaikutamme tietoa välittämällä.

Toimintavuonna 2015 Womento-työmentorointitoiminta ja muu maahanmuuttajien kotoutumista edistävä työ yhdistyivät. Keskeisimmät toimintamuodot olivat konsultointi, neuvonta, vertaisryhmänohjaajien kouluttaminen, työuramentorointi sekä vaikuttamis- ja kehittämistyö.

Yhteiskunnallinen vaikuttaminen

Vaikuttamistyötä teimme sekä päätöksentekijöiden että väestön ja median parissa. Toimintavuonna vaikutimme kannanottojen, julkaisujen, esitelmien ja seminaarien kautta. Teimme kannanotot tai osallistuimme niihin seuraavista aiheista: paperittomien maahanmuuttajien terveydenhuolto, perheenyhdistämislainsäädäntö sekä järjestöjen rooli kotouttavassa työssä. Järjestimme perheenyhdistämistematikasta seminaarin tiedotusvälineille. Valtion kotouttamisohjelmaan liitetyn Kumppanuusohjelman muotoilussa olimme aktiivisesti mukana.

Vaikuttamistyössä vuoden erityisteemana oli kodin ja koulun yhteistyö. Järjestimme sen tiimoilta ideapäivän, johon kutsuttiin järjestöjen ja kuntien edustajia. Pidimme esitelmiä aiheesta seminaareissa. Olimme asiantuntijana mukana Espoon kaupungin maahanmuuttajalasten koulunkäynnin tuen kehittämisessä.

Työntekijällämme oli kunnia päästä tapaamaan YK:n pääsihteerinä Ban Ki-Moonia hänen vieraillessaan Suomessa. Turvapaikanhakijatilanteen nopea muuttuminen aktivoi myös Monikulttuurisen osaamiskeskuksen toimintaa tarttumaan tilanteeseen. Osallistuimme vapaaehtoisverkostojen koordinointiin pyrkivään järjestöjen yhteistyöhön.

Toimintamallit

Vertaisryhmätoiminta on osoittautunut työssämme toimivaksi tavaksi edistää maahan muuttaneiden osallisuutta ja tukea omaehtoista selviytymistä. Mallia toteutettiin ja levitettiin uusille toimijoille koulutusten avulla ja tarjoamalla tukea koulutetuille ryhmänohjaajille.

Tavoitteenamme on parantaa maahan muuttaneiden seksuaaliterveys- ja oikeustietoja. Tuotimme ”seksuaalisuudesta turvapaikanhakijoille” –nettivideon. Siinä miehet kertovat seitsemällä kielellä tasa-arvosta, seksuaalioikeuksista ja suomalaisesta lainsäädännöstä. Seksuaalitetovideo herätti runsaasti julkista keskustelua kuumentuneessa mediamaaisemassa. Videota on käyty katsomassa noin 18 500 kertaa. Videon ohjaa juliste, jota levitettiin SPR:n ja Maahanmuuttoviraston kautta kaikkiin vastaanottokeskuksiin.

Työntekijämme kävivät pitämässä syksyn mittaan infotilaisuuksia seksuaaliteemoista aikuisille ja yksintulleille alaikäisille turvapaikanhakijoille. Tarkistimme sisällön osalta Tasa-arvo ja seksuaalisuus -koulutuspalettimme pohjalta tehdyn mobiilikurssin Maahanmuuttovirastolle.

Toteutimme Womento-työuramentoroinnin mallia maahanmuuttajanaishille. Toimintavuoden aikana mentorointitoimintaan tuli mukaan 60 uutta osallistujaa. Mentoreiksi rekrytoitiin suomalaisia vapaaehtoisia naisia. Womento sai runsaasti julkisuutta ja uusia yhteistyökuvioita. Teimme yhteistyötä mm. DIAK-ammattikorkeakoulun, Monika Naiset Liiton, White & Casen ja EK:n kanssa. Diakoniaopistoa olemme konsultoineet hankekumppanina uudenlaisen mentorointikonseptin kehittämisessä oppilaitoskäyttöön heidän Mento-hankkeessaan.

Palvelut

Netti- ja puhelinpalvelut

Puhelimitse toteutettava neuvonta on tärkeä menetelmä maahanmuuttajatyössä. Nettipohjaiset tai sähköpostilla toimivat palvelut eivät tavoita vieraskielisiä yhtä hyvin kuin valtaväestöä. Neuvonnassa palvelukielinä olivat suomi, englanti, venäjä, dari, kurdi ja farsi.

Annoimme puhelinneuvontaa 267 puhelinkeskustelussa ja 442 sähköpostikysymyksessä. Asiakastapaamisia ja laajempia konsultaatioita, joissa mukana oli myös palveluntarjoajia, toteutettiin vuoden aikana 66. Konsultaatiot liittyivät mm. koti-koulu-yhteistyöhön sekä kulttuurisiin ja käytännöllisiin kysymyksiin terveydenhoidossa, työelämässä, kuntoutuksessa ja mielen hyvinvoinnissa.

Vertaistukitoiminta

Koulutimme kahdessa kolmipäiväisessä koulutuksessa yhteensä 26 ohjaajaa vetämään maahanmuuttajavanhempien vertaisryhmiä. Ohjaajista osa on vapaaehtoisia järjestösektorilta, osa ammattilaisia. Kouluttamamme ohjaajat toteuttivat osana koulutustaan ryhmiä 156 osallistujalle. Vertaisryhmäohjaajien koulutuksella pystytään välillisesti moninkertaistamaan vertaisryhmätoiminnan vaikuttavuus. Toteutimme itse yhden pakolaistaustaisten maahanmuuttajien vertaistuen ryhmän (8 kokoontumista) Sipoossa sekä 11 muuta vertaistuen ryhmäsessiota muiden järjestöjen ryhmissä.

Naisten mentorointimalliin kuuluu vertaistuen tarjoaminen osana ryhmätoimintaa. Vertaistukea toteuttavia Womenton ryhmätapaamisia järjestettiin vuoden mittaan 9 tilaisuutta. Womento on tarjonnut vertaistukea myös suljetun Facebook-ryhmän kautta.

Mediayhteistyö ja kumppanit

Toimintaa olemme tehneet tunnetuksi perinteisessä ja sosiaalisessa mediassa sekä tapahtumissa, mm. osallistumalla EDUCA-messuille ja Ilo-Fiilis-Onni-messuille. Toimintamme on ollut laajasti esillä erilaisissa tilaisuuksissa, joissa tavoitimme potentiaalisesti yli 17 000 henkilöä.

Somessa olimme läsnä kirjoittamiemme kymmenen blogikirjoituksen sekä Facebookin kautta. Perinteisessä mediassa työntekijöitämme haastateltiin yhteensä 27 kertaa, mm. Helsingin Sanomissa, Imagessa, Ylen radio 1:ssä, MTV3:ssa, Ylen TV1:ssä. Helsingin Sanomat julkaisi yksikön päällikön kirjoittaman vieraskynäkirjoituksen. Mediayhteistyön kautta työmme saavutti yli puoli miljoonaa henkilöä.

Kansainvälinen kehittämissyö

Yksikön edustaja on osallistunut EU-rahoitteen COST-verkoston ”Adapting health care to diversity” toimintaan kansallisena edustajana kokouksessa Amsterdamissa ja osallistunut maahanmuuttajien terveydenhoito-oikeuksia koskevan maaraportin kirjoittamiseen Migration Policy Index’ä varten.

Toimintaamme olemme esitelleet mm. European Website on Integrationissa ja COFACE-organisaation konferenssissa Sofiassa.

Yhteistyö

Olemme tehneet yhteistyötä laajasti julkisen puolen toimijoiden kuten koulujen, sosiaalitoimen, lastensuojelun ja oppilaitosten kanssa. Olemme toimineet erilaisissa ohjausryhmissä mm. THL:ssä ja työ- ja elinkeinoministeriössä. Sidosryhmille ja kiinnostuneille lähetettiin 4 kertaa yksikön uutiskirje, levikki yli 1 300.

Toimintavuonna jatkoimme maahanmuuttajatyötä järjestöyhteistyötä tekemällä. Aktiivista yhteistyötä on ollut järjestöpuolella mm. Suomen pakolaisavun, Monika Naiset liiton, Cultura-säätiön, Ihmisoikeusliiton ja Niceheartsin kanssa. Myös yritysten, mm. Ambitio Oyn, Me2Wen ja Luksian kanssa on tehty yhteistyötä. Yhteistyöpalavereja eri tahojen kanssa oli vuoden mittaan 87.

Julkaisut, artikkelit ja videot

Teimme työ- ja elinkeinoministeriön toimeksiannosta systemaattisen tutkimuskatsauksen maahanmuuttajien psyykkistä hyvinvointia edistävästä tekijöistä ja toimenpiteistä. Raportti julkaistiin työ- ja elinkeinoministeriön sarjassa. Omilla nettisivuillamme julkaisimme yhteistyössä Helsingin yliopiston sosiaalipsykologian oppiaineen kanssa nettiraportin homoseksuaalisuudesta ja islamista. Maahanmuuttajien perheen yhdistämisestä teimme tietoa- ja vaikuttamistyön tueksi. Julkaisimme yhteensä kymmenen blogia ja neljä videota.

Käännätimme lasten seksuaalikasvatukseen liittyvän julisteen venäjäksi ja teimme julisteen tasa-arvosta, terveydestä ja turvallisuudesta vastaanottokeskuksiin.

Luennot ja koulutukset

Luennot ja esitelmät kansalaisille, ammattilaisille ja opiskelijoille levittävät perhekeskeisen kotoutumisen tietoa ja taitoa yhteiskunnassa. Pidimme vuoden aikana 47 esitelmää ammattilaisille tai opiskelijoille ja 20 luentoa tai keskustelu- ja infotilaisuutta vapaaehtoisille, järjestötoimijoille, maahanmuuttajille tai turvapaikanhakijoille.

Tilattuja, laajahkoja koulutuskokonaisuuksia toteutimme Turun seudun Mannerheimin lastensuojeluliitolle ja Stadin aikuispistolle. Womento-hanke koulutti mentorointitoimintamallin käyttöön Diakoniaopiston ja Monika Naiset liiton edustajia.

Seuranta ja arviointi

Toimintavuonna käytimme sähköisiä työajan ja toiminnan seurannan, arvioinnin ja raportoinnin välineitä. Itse järjestetyistä koulutuksista ja mentoroinnista kokosimme osallistujapalautetta ja muille tuotetuista koulutuksista pyysimme palautetta koulutuksen tilaajilta. Taloutta seurattiin kuukausitasolla.

Voimavarat ja talous

Yksikön rahoitus muodostui RAY:n rahoituksista (310 000€) sekä ostopalveluna toteutetusta selvitystyöstä ja koulutuksista saaduista palkkioista. Vuoden alussa yksikössä työskenteli seitsemän henkilöä, vuoden mittaan henkilökunta supistui viiteen: kolme asiantuntijaa, yksi erityisasiantuntija ja yksikön päällikkö. YT-neuvottelujen seurauksena yksikköön siirtyi asiantuntijaksi Väestöliiton hallinnosta ja kehittämispäällikkö siirtyi kansainvälisen kehityksen yksikköön. Yksikön asiantuntija on aloittanut parisuhdeväkivallan sovittelija-koulutuksen ja toisella on menossa johtamisen erikoisammattitutkinnon suorittaminen.

Varma lahjoitti yksiköllemme joululahjarahan 8 000 €. Meidät kutsuttiin tekemään työtämme edistävä mainos OP-ryhmän Chydenius-lehteen.

Edustukset

SPR:n Maahanmuuttajaohjelman ja VAPAA-hankkeiden ohjausryhmät
Ihmisoikeusliiton Kitke-hankkeen ohjausryhmä
Helsingin kaupungin opetusviraston KYKY-hankkeen koordinoitiryhmä
Familia Clubin Duo-hankkeen ohjausryhmä
THL:n Maahanmuuttajanuoren tarpeet tunnetuksi -hankkeen ohjausryhmä
THL:n Ulkomaalaisten hyvinvointi ja terveys -tutkimushankkeen johtoryhmä
Kehys ry:n hallitus (varapuheenjohtaja)
Cultura-säätiön hallitus
Suomen Väestötieteen Yhdistyksen johtokunta
Vammaisten lasten ja nuorten tukisäätiön ETU-hankkeen ohjausryhmä (puheenjohtaja)
Tasavertaisesti osalliseksi verkostoihin -hanke
Pakolaisjärjestöjen verkosto
Kotona Suomessa-ohjausryhmä (ESR)

KOHDERYHMÄ:		
1. Maahanmuuttajat (perheet, nuoret, naiset)		
2. valtaväestö		
3. ammattilaiset ja järjestöt		
NETTI- JA PUHELINPALVELUT		
Neuvontapuheluja		267 keskustelua
Sähköpostineuvontaa	442 kysymystä	442 vastausta
LUENNOT JA KOULUTUKSET		
Luentoja valtaväestölle, maahanmuuttajille ja turvapaikanhakijoille	20 luentoa tai info-tilaisuutta	953 kuulijaa
Luentoja ammattihenkilöstölle	47 luentoa	1805 kuulijaa
Konsultaatio	66 konsultaatiota	126 osallistujaa
Kurssit (kansalaisille)	3 kurssia	37 osallistujaa
MEDIA, JULKAISUT JA MESSUT		
Nettisivujen käyttäjät	21 788 käyttäjää/vuosi	1 815 käyttäjää/kk
Tieteelliset artikkelit	2 artikkelia	
Muut artikkelit	3 lehtiartikkelia	1 nettiartikkeli
Julkaisut	3 tekstijulkaisua, 4 videota, 4 uutiskirjettä	uutiskirjeen levikki 1 300, videon katsomiskertoja 18 000
Esitteet	2 esitettä, 2 julistetta	
Blogikirjoitukset	10 blogikirjoitusta	
Facebook	88 postausta (omat itse ylläpidetyissä ryhmissä)	
Haastattelut	16 lehtihaastattelua	11 radio- ja TV
Messut / tempaukset	7 tapahtumaa	14 115 osallistujaa
VERTAISRYHMÄT		
Vertaisryhmiä	11 ryhmää, 30 tapaamista	199 osallistujaa